Vi□t b□i Biên t□p viên
Th□ ba, 19 Tháng 6 2018 04:37 - L□n c□p nh□t cu□i Th□ ba, 19 Tháng 6 2018 04:41

Bs Nguy□n Th□ Ki□u Trinh- Khoa Ph□ S□n

S□y thai là bi□n ch□ng ph□ bi□n chi□m t□ l□ kho□ng 15-20% thai k□. Nguy c□ s□y thai liên ti□p tăng sau m□i l□n s□y thai càng nhi□u h□n. Sinh non cũng là nguyên nhân hàng đ□u gây t□ vong chu sinh. Vì v□y, gi□i pháp duy trì hi□u q□a thai k□ là vi□c làm c□n thi□t trong th□c hành lâm sàng. G□n đây, có nhi□u b□ng ch□ng cho th□y nh□ng tác d□ng c□a progesterone vi h□t trong khuy□n cáo đi□u tr□ d□a s□y thai và d□ phòng sinh non.

Progesterone vi h□t là lo□i progesterone có ngu□n g□c th□c v□t và có c□u trúc gi□ng v□i progesterone □ ng□□i, có các vi h□t m□n kích th□□c h□t nh□ h□n 10µm làm tăng di□n tích b□ m□t có s□n c□a thu□c và v□i d□ng viên nang gelatin giúp tăng c□□ng t□ l□ hòa tan n□□c và h□p thu đ□□ng ru□t c□a progesterone. Ngoài ra, khi s□ d□ng đ□□ng u□ng t□o ra ch□t chuy□n hóa có tác d□ng có l□i nh□ 5a- pregnanedione, có tác d□ng gi□m co th□t t□ cung và đi□u ch□nh sinh lý giúp ph□c h□i gi□c ng□ t□ nhiên, giúp kh□c ph□c đ□□c nh□□c đi□m b□t l□i c□a progestogen và t□o ra ch□t chuy□n hóa có tác d□ng có l□i giúp □n đ□nh và duy trì thai k□.

M□t nghiên c□u có thi□t k□ ng□u nhiên, mù đôi, đ□i ch□ng (RCT) □ 700 ph□ n□ s□y thai liên ti□p không rõ nguyên nhân nh□n ng□u nhiên progesterone vi h□t âm đ□o ho□c gi□ d□□c 02 l□n m□i ngày, b□t đ□u t□ pha hoàng th□ và khi có k□t qu□ th□ thai d□□ng tính, b□nh nhân ti□p t□c s□ d□ng cho đ□n 28 tu□n. K□t qu□ cho th□y t□ l□ s□y thai th□p h□n đáng k□ □ nhóm progesterone vi h□t (12, 4% so v□i 23,3% □ nhóm gi□ d□□c, p= 0,001). Có s□ c□i thi□n đáng k□ v□ t□ l□ mang thai > 20 tu□n cũng nh□ t□ l□ sinh s□ng trong nhóm progesterone vi h□t so v□i nhóm gi□ d□□c (87,6% so v□i 76,7% và 91,6% so v□i 77,4%, p<0,05)

M□t phân tích g□p c□a 06 nghiên c□u g□m 303 thai ph□ song thai, có đ□ dài c□ t□ cung □ 3 tháng gi□a thai k□ ≤ 25mm. K□t qu□ cho th□y progesterone vi h□t âm đ□o làm gi□m 31% nguy c□ sinh non có ý nghĩa th□ng kê (RR=0,69, CI 95%,0.51- 0.93). Không nh□ng th□, tr□ sinh ra t□ nh□ng thai ph□ dùng Progesterone vi h□t gi□m 30% nguy c□ suy hô h□p là bi□n ch□ng th□□ng g□p c□a tr□ non tháng.

M□t trong nh□ng ch□t then ch□t đi□u hòa chu trình t□ bào là các cyclin, chúng quy□t đ□nh ti□n trình t□ bào xuyên su□t chu k□ c□a nó. Nuclear CyclineE (nCyclineE) là marker □ m□c đ□ phân t□ t□ bào c□a n□i m□c t□ cung, có bi□u hi□n thay đ□i trong su□t chu k□ kinh nguy□t. Bi□u hi□n nCycline E b□t th□□ng đ□□c đ□nh nghĩa là > 20% sau ngày th□ 20 c□a chu k□ kinh nguy□t và có m□i t□□ng quan v□i s□y thai liên ti□p. Progesterone vi h□t âm đ□o đ□□c dùng v□i li□u 100-200mg m□i 12h b□t đ□u 3 ngày sau khi n□ng đ□ LH đ□t đ□nh. Thai k□ thành công □ b□nh nhân có nCyclineE > 20% c□i thi□n đáng k□ sau khi đi□u tr□ v□i progesterone vi h□t: tr□□c khi đi□u tr□ t□ l□ thành công là 6% so v□i 69% sau khi đi□u tr□ (p<0,001). Không nh□ng th□, t□ l□ thai k□ thành công d□a theo 3 ch□ s□ đánh giá: thai lâm sàng, thai ti□n tri□n, thai sinh s□ng cao h□n □ ph□ n□ đi□u tr□ progesterone vi h□t (68% so v□i 51% □ nhóm ch□ng , OR= 2,1, CI 95%,1.0-4.4)

Progesterone đi□u hòa đáp □ng mi□n d□ch c□a thai ph□ v□i c□ ch□ b□o v□ thai k□ thông qua vi□c làm gia tăng n□ng đ□ y□u t□ c□m □ng b□o v□ progesterone, PIBF (Progesterone-induced Blocking Factor). Tác gi□ Siew và c□ng s□ vào năm 2015 kh□o sát s□ thay đ□i c□a progesterone huy□t thanh và y□u t□ PIBF □ thai ph□ d□a s□y thai tr□□c đó đ□□c đi□u tr□ ng□u nhiên b□ng progesterone vi h□t âm đ□o ho□c dydrogesterone. K□t qu□ nghiên c□u cho th□y progesterone vi h□t đã ch□ng minh s□ khác bi□t đáng k□ trong làm tăng n□ng đ□ progesterone huy□t thanh (p< 0,001) và n□ng đ□ PIBF(p < 0,001) so v□i dydrogesterone □ thai ph□ d□a s□y thai. Nghiên c□u này m□t l□n n□a kh□ng đ□nh vai trò □u vi□t c□a progesterone vi h□t trong đi□u hòa mi□n d□ch □ ng□□i m□.

Nh□ v□y v□i các vai trò nh□ trên, progesterone vi h□t có hi□u q□a lâm sàng khá t□t khi s□ d□ng s□m ngay t□ pha hoàng th□ đ□ làm gi□m nguy c□ s□y thai □ ph□ n□ s□y thai liên ti□p không rõ nguyên nhân, gi□m c□ gò t□ cung giúp d□ phòng sinh non và h□n ch□ t□ vong chu sinh đôi v□i nh□ng thai k□ nguy c□ sinh non hay đa thai có chi□u dài c□ t□ cung ng□n.

C□p nh□t t□ H□i ngh□ Vi□t Pháp Châu Á Thái Bình D□□ng 17/5/2018.